

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Голові Комітету
Верховної Ради України
з питань правоохоронної
діяльності
Сергію ІОНУШАСУ**

Шановний Сергію Костянтиновичу!

Міністерством юстиції України у зв'язку з Вашими листами від 27.09.2022 № 04-27/3-2022/163632 та від 17.10.2022 № 04-27/3-2022/174607 опрацьовано проекти законів України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за невиконання законних вимог та перешкоджання діяльності комітетів Верховної Ради України та народних депутатів України» (реєстр. № 8073 від 23.09.2022) (далі – проект Закону № 8073) і «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо удосконалення відповідальності за перешкоджання діяльності депутатів, виконання контрольних функцій комітетами Верховної Ради України» (реєстр. № 8073-1 від 10.10.2022) (далі – проект Закону № 8073-1) та в межах компетенції повідомляється таке.

Щодо проекту Закону № 8073

1. Запропонованою редакцією частини першої статті 33³ Закону України «Про комітети Верховної Ради України» проекту Закону № 8073 пропонується визначити, що Комітет Верховної Ради України, до предмета відання якого віднесено питання забезпечення контрольних функцій Верховної Ради України за діяльністю правоохоронних органів та органів прокуратури, зокрема, *організує та здійснює підготовку за дорученням Верховної Ради України парламентських слухань з питань, віднесених до предмета його відання, проводить попереднє обговорення кандидатур посадових осіб правоохоронних органів та органів прокуратури, яких згідно з Конституцією України обирає, призначає, затверджує Верховна Рада України або надає згоду на їхнє призначення* (абзаци тринадцятий, двадцятий підпункту 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону № 8073).

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 100754/12762-1-22/11.1.2 від 31.10.2022

Підписувач *Малюська Денис Леонтійович*

Сертифікат 3ED5083160DBC59B04000000E04446001CF87200

Дійсний з 25.02.2022 12:55:22 по 25.02.2023 18:55:22

Водночас зауважуємо, що відповідні повноваження Комітетів Верховної Ради України вже закріплені в Законі України «Про комітети Верховної Ради України». Так, зокрема, контрольна функція комітетів полягає в організації та підготовці за дорученням Верховної Ради України парламентських слухань; організації та підготовці слухань у комітетах (підпункти 4, 5 частини першої статті 14); організаційна функція комітетів полягає в попередньому обговоренні відповідно до предметів їх відання кандидатур посадових осіб, яких згідно з Конституцією України обирає, призначає, затверджує Верховна Рада України або надає згоду на їхнє призначення, підготовці до розгляду Верховною Радою України відповідних висновків щодо цих кандидатур (пункт 3 частини першої статті 13).

2. Проектом Закону № 8073 шляхом внесення змін до Закону України «Про комітети Верховної Ради України» пропонується встановити, що народні депутати України – члени Комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого віднесено питання забезпечення контрольних функцій Верховної Ради України за діяльністю правоохоронних органів та органів прокуратури, з метою реалізації своїх повноважень (обов'язків), пов'язаних із здійсненням нагляду за правоохоронними органами та органами прокуратури, можуть безперешкодно відвідувати такі правоохоронні органи та органи прокуратури, зокрема, входити до приміщень Офісу Генерального прокурора, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України (крім військових частин Національної гвардії України), Державної прикордонної служби України (крім прикордонних комендатур, прикордонних застав, контрольнопропускних пунктів, відділення прикордонного контролю та кораблів Морської охорони), Національної поліції України, Державного бюро розслідувань України та інших правоохоронних органів (абзац двадцять дев'ятий підпункту 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону № 8073).

Згідно з частиною третьою статті 17 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат діючого скликання при пред'явленні посвідчення народного депутата України користується правом безперешкодно відвідувати органи державної влади та органи місцевого самоврядування, а також правом безперешкодного доступу на всі підприємства, в установи та організації, розташовані на території України, незалежно від їх підпорядкування, форм власності, режиму секретності. Вимоги про пред'явлення чи оформлення інших документів, а також особистий огляд народного депутата, огляд та перевірка його речей забороняються, якщо інше не встановлено законом.

3. Підпунктом 3 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону № 8073 пропонується внести зміни до пункту 2 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» та запропонувати ще одну підставу звільнення члена Уряду за поданням Прем'єр-міністра

України – у разі визнання Верховною Радою України роботи *члена Кабінету Міністрів України* незадовільною.

Проте згідно з абзацом восьмим підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073 (зміни до частини восьмої статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861-VI (далі – Регламент Верховної Ради України)), у разі визнання роботи *Міністра внутрішніх справ України* незадовільною таке рішення Верховної Ради є підставою для рекомендації Прем'єр-міністру України внести у п'ятиденний строк на розгляд Верховної Ради України подання про звільнення зазначеної особи із займаної посади.

З урахуванням викладеного запропоновані проєктом Закону № 8073 зміни потребують відповідного доопрацювання з метою взаємоузгодження.

4. Пунктом 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073 Кабінету Міністрів України доручено внести зміни до Положення про Міністерство внутрішніх справ України в частині звітування Міністра внутрішніх справ України перед Верховною Радою України.

До запропонованого зауважуємо, що організацію, повноваження і порядок діяльності Кабінету Міністрів України відповідно до Конституції України визначає Закон України «Про Кабінет Міністрів України».

Так, відповідно до положень зазначеного Закону Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади, здійснює виконавчу владу безпосередньо та через міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим та місцеві державні адміністрації, спрямовує, координує та контролює діяльність цих органів (частини перша – друга статті 1).

Згідно з пунктом 9¹ статті 116 Конституції України, абзацом дванадцятим пункту 6 частини першої статті 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» Кабінет Міністрів України у сфері вдосконалення державного управління та державної служби утворює, реорганізовує і ліквідує міністерства та інші центральні органи виконавчої влади відповідно до закону в межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України на утримання органів виконавчої влади, *затверджує положення про зазначені органи*.

Тобто повноваження щодо утворення, реорганізації та ліквідації центральних органів виконавчої влади, визначення їх повноважень, у тому числі шляхом внесення змін до положень існуючих центральних органів виконавчої влади, є дискреційними повноваженнями Уряду.

Таким чином, пункт 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073 потребує відповідного доопрацювання.

5. Проєкт Закону № 8073 потребує редакційного доопрацювання з метою узгодження з нормами законодавства в частині вживання слів «*обов'язкових письмових рекомендацій комітетів*» (пункт 1 розділу I проєкту Закону № 8073).

Щодо проєкту Закону № 8073-1

1. Запропонованою редакцією частини першої статті 33³ Закону України «Про комітети Верховної Ради України» проєкту Закону № 8073-1 пропонується визначити, що Комітет Верховної Ради України, до предмета відання якого віднесено питання забезпечення контрольних функцій Верховної Ради України, за діяльністю правоохоронних органів та органів прокуратури має право, зокрема, *організовувати та здійснювати підготовку за дорученням Верховної Ради України парламентських слухань з питань, віднесених до предмета його відання, проводити попереднє обговорення кандидатур посадових осіб державних та правоохоронних органів, а також органів прокуратури, яких згідно з Конституцією України обирає, призначає, затверджує Верховна Рада України або надає згоду на їхнє призначення* (абзаци тринадцятий, двадцятий підпункту 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073-1).

Водночас зауважуємо, що відповідні повноваження комітетів Верховної Ради України вже закріплені у Законі України «Про комітети Верховної Ради України». Так, зокрема, контрольна функція комітетів полягає в організації та підготовці за дорученням Верховної Ради України парламентських слухань; організації та підготовці слухань у комітетах (підпункти 4, 5 частини першої статті 14); організаційна функція комітетів полягає в попередньому обговоренні відповідно до предметів їх відання кандидатур посадових осіб, яких згідно з Конституцією України обирає, призначає, затверджує Верховна Рада України або надає згоду на їхнє призначення, підготовці до розгляду Верховною Радою України відповідних висновків щодо цих кандидатур (пункт 3 частини першої статті 13).

2. Проєктом Закону № 8073-1 шляхом внесення змін до Закону України «Про комітети Верховної Ради України» пропонується встановити, що народні депутати України – члени комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого віднесено питання забезпечення контрольних функцій Верховної Ради України за організацією та діяльністю правоохоронних органів та органів прокуратури, з метою реалізації своїх повноважень (обов'язків), пов'язаних із здійсненням контрольних функцій стосовно державних та правоохоронних органів та органів прокуратури, можуть безперешкодно відвідувати приміщення Офісу Генерального прокурора, Міністерства внутрішніх справ України, Національної гвардії України (крім військових частин Національної гвардії України), Державної прикордонної служби України (крім прикордонних комендатур, прикордонних застав, контрольних-пропускних пунктів, відділення прикордонного контролю та кораблів Морської охорони), Національної поліції України, Державного бюро розслідувань України, Бюро економічної безпеки України та інших правоохоронних органів (абзац двадцять восьмий підпункту 1 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073-1).

Згідно з частиною третьою статті 17 Закону України «Про статус народного депутата України» народний депутат діючого скликання при пред'явленні посвідчення народного депутата України користується правом безперешкодно відвідувати органи державної влади та органи місцевого самоврядування, а також правом безперешкодного доступу на всі підприємства, в установи та організації, розташовані на території України, незалежно від їх підпорядкування, форм власності, режиму секретності. Вимоги про пред'явлення чи оформлення інших документів, а також особистий огляд народного депутата, огляд та перевірка його речей забороняються, якщо інше не встановлено законом.

3. Підпунктом 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону № 8073-1 пропонується частину першу статті 232¹ Регламенту Верховної Ради України доповнити пунктом 9, передбачивши, що положення цієї статті поширюються на порядок розгляду: звіту Директора Бюро економічної безпеки України *про результати діяльності цього органу за календарний рік, стан виконання покладених на нього завдань, додержання законодавства, прав і свобод людини і громадянина, а також напрями та шляхи підвищення ефективності діяльності Бюро економічної безпеки України.*

Крім того, пропонується частину п'яту статті 232¹ Регламенту доповнити новим абзацом, передбачивши, що звіт Директора Бюро економічної безпеки України *про результати діяльності цього органу щодо виконання ним правоохоронної функції, у тому числі із запобігання, виявлення, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави, а також стан виконання покладених на нього завдань з протидії кримінальним правопорушенням, дотримання прав і свобод людини і громадянина,* направляється до комітету, до предметів відання якого відноситься організація та діяльність правоохоронних органів. Звіт Директора Бюро економічної безпеки України про результати виконання завдань з інформаційно-аналітичної діяльності, у тому числі щодо виявлення та оцінювання ризиків і загроз економічній безпеці держави, направляється до комітету, до предметів відання якого відноситься питання правового регулювання податкового контролю.

Відповідно до частини третьої статті 232¹ Регламенту, в редакції підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проекту Закону № 8073-1 Верховна Рада України за пропозицією не менш як третини народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України може в будь-який час прийняти рішення *про позачерговий звіт*, зокрема, Директора Бюро економічної безпеки України з питань, зазначених у пункті 1 частини першої цієї статті.

Разом з тим зазначаємо, що правові основи організації та діяльності Бюро економічної безпеки України визначає Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» (далі – Закон). Статтею 35 Закону передбачено положення

щодо здійснення контролю за діяльністю Бюро економічної безпеки України та його підзвітність. Так, згідно з частиною першою статті 35 Закону Директор Бюро економічної безпеки України щороку, не пізніше 1 березня, звітує перед Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України про діяльність Бюро економічної безпеки України за попередній календарний рік.

Частиною другою статті 35 Закону встановлено, що звіт про діяльність Бюро економічної безпеки України за попередній календарний рік *має містити інформацію про:*

1) статистичні дані щодо результатів діяльності Бюро економічної безпеки України з обов'язковим зазначенням відомостей про:

а) кількість зареєстрованих заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, віднесені законом до підслідності Бюро економічної безпеки України, з урахуванням навантаження на одного детектива;

б) кількість оперативно-розшукових справ та зареєстрованих за їх матеріалами кримінальних проваджень, що перебувають у провадженні Бюро економічної безпеки України;

в) кількість кримінальних проваджень, що перебували у провадженні Бюро економічної безпеки України за звітний період (з них: кількість кримінальних проваджень, у яких особам повідомлено про підозру, кількість кримінальних проваджень, переданих до суду), в розрізі кожного виду кримінального правопорушення, віднесеного законом до підслідності Бюро економічної безпеки України;

г) кількість осіб, стосовно яких набрав законної сили виправдувальний вирок суду про вчинення ними кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Бюро економічної безпеки України;

ґ) відомості про суму коштів, сплачених на користь держави як відшкодування шкоди, завданої кримінальними правопорушеннями, віднесеними законом до підслідності Бюро економічної безпеки України;

2) результати інформаційно-аналітичної діяльності Бюро економічної безпеки України, у тому числі щодо оцінювання загроз та ризиків вчинення кримінальних правопорушень, віднесених законом до підслідності Бюро економічної безпеки України, прогнозів їх розповсюдження та можливих способів реагування з метою їх нівелювання та попередження;

3) взаємодію з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями;

4) співпрацю з уповноваженими органами іноземних держав, міжнародними та іноземними організаціями та укладені з ними угоди про співпрацю, представництво інтересів за кордоном;

5) співпрацю з недержавними організаціями і засобами масової інформації;

6) результати роботи щодо зниження корупційних ризиків у діяльності Бюро економічної безпеки України;

7) кошторис Бюро економічної безпеки України та стан його виконання;

8) інші відомості, що стосуються результатів діяльності Бюро економічної безпеки України та виконання покладених на нього завдань.

Таким чином, положеннями спеціального Закону не передбачено процедури подання Верховній Раді України позачергових звітів Директором Бюро економічної безпеки України.

Виходячи із зазначеного, положення підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073-1 потребує узгодження з положеннями Закону України «Про Бюро економічної безпеки України», зокрема зі статтею 35 Закону в частині строків звітування, а також інформації, що має містити звіт про діяльність Бюро економічної безпеки України за попередній календарний рік.

4. Підпунктом 3 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073-1 пропонується внести зміни до пункту 2 частини першої статті 18 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» та передбачити ще одну підставу звільнення члена Уряду за поданням Прем'єр-міністра України – у разі визнання Верховною Радою України роботи члена Кабінету Міністрів України незадовільною.

Проте, як передбачено абзацом одинадцятим підпункту 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Закону № 8073-1, у разі визнання роботи Міністра внутрішніх справ України незадовільною таке рішення Верховної Ради є підставою для рекомендації Прем'єр-міністру України внести у п'ятиденний строк на розгляд Верховної Ради України подання про звільнення зазначеної особи із займаної посади.

З огляду на викладене запропоновані проєктом Закону № 8073-1 зміни потребують взаємоузгодження.

5. Проєкт Закону № 8073-1 потребує редакційного доопрацювання з метою узгодження з нормами законодавства в частині вживання слів «обов'язкових письмових рекомендацій комітетів» (пункт 1 розділу I проєкту Закону № 8073-1).

З повагою

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА